

Sygn. akt VII P 340/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lutego 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy w Warszawie, VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodnicząca: M. S. (1)

Ławnicy: K. S., D. A.,

Protokolant: Małgorzata Wadoń

po rozpoznaniu w dniu 22 lutego 2016 roku, w W., na rozprawie,

sprawy z powództwa B. K.,

przeciwko Centrum Usług (...) w W.,

o przywrócenie do pracy wraz z wynagrodzeniem za okres pozostawania bez pracy,

orzeka:

1) powództwo oddala,

2) zasądza od powoda B. K. na rzecz Centrum Usług (...) w W. kwotę 60 złotych (sześćdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

K. S. SSR Magdalena Szymańska Danuta A.

Sygn. akt VII P 340/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 4 marca 2015 roku skierowanym przeciwko pracodawcy Centrum Usług (...) w W. powód B. K. wniósł o uznanie wręzonego mu wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne i przywrócenie powoda do pracy na dotychczasowych warunkach pracy i płacy oraz zasądzenie na jego rzecz od strony powodowej kosztów procesu według norm przepisanych (pозew k.2-13). W uzasadnieniu swojego stanowiska powód wskazał, iż podana w wypowiedzeniu umowy o pracę przyczyna jest nierzeczywista oraz niekonkretna, bowiem w strukturach pozwanego nie miała miejsca likwidacja stanowiska pracy, a jedynie przejście działu w którym pracował powód na inny podmiot, który zobowiązał się do przejścia części pracowników pozwanej w trybie art. 23¹ k.p.

W odpowiedzi na pozew z dnia 25 marca 2014 roku (data prezentaty) pozwany – Centrum Usług (...) wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (pismo – k. 176-178). Uzasadniając swoje stanowisko pozwany wskazał, iż obecnie w zakresie jego działalności nie występuje jednostka zajmująca się serwisem aut, gdyż została powierzona podmiotowi zewnętrznemu. Pozwany wskazał również, iż działania reorganizacyjne których dokonał były związane z polepszeniem sytuacji finansowej instytucji i nie wypełniały znamion art. 23¹ kp.

Pismem z dnia 31 sierpnia 2015 r. powód zmodyfikował żądanie pozwu wnosząc o przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach (pismo – k. 154).

Sąd Rejonowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił, co następuje:

B. K. był zatrudniony w Centrum Usług (...) ostatnio na stanowisku głównego specjalisty – w wydziale obsługi transportowej w pełnym wymiarze czasu pracy od dnia 1 marca 1995 r. W trakcie zatrudnienia obie strony stosunku pracy zawierały wielokrotnie aneksy do umowy o pracę na mocy których zmienianie uległo stanowisko powoda oraz wysokość wynagrodzenia (umowa o pracę – k. 2, zmiana warunków pracy – k. 30, porozumienie zmieniające – k. 15, porozumienie zmieniające – k. 50, zmiana warunków – k. 59 akt osobowych, porozumienie zmieniające – k. 82). Miejscem pracy powoda był autoserwis mieszający się przy ulicy (...) (zeznania świadka J. G. – k. 207-209).

Faktycznie powód zajmował stanowisko kierownicze. Do jego obowiązków należało m.in. nadzór i organizacja pracy Autoryzowanej Stacji Obsługi Samochodów F. (...) A. R., czuwanie nad przestrzeganiem właściwego procesu technologicznego napraw pojazdów, kontrola odpowiedniego wykorzystania czasu pracy podległych służbowo pracowników, porządku i dyscypliny, sporządzenie rocznego planu kosztów i sprzedaży (zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności – k. 73 akt osobowych powoda).

W ramach autoserwisu pracowało 10 osób w skład których wchodziły dwie osoby pełniące funkcje administracyjno-obsługowe: główny specjalista oraz starszy inspektor oraz czterech mechaników samochodowych, jeden narzędziowiec, dwóch magazynierów, jeden starszy rzemieślnik (analiza działalności autoserwisu – k. 233-239).

A. T. (1) została zatrudniona przez organ założycielski (...), początkowo na stanowisku dyrektora handlowego, w analizie, którą przygotowała w 2014 roku ujawniono, że autoserwis jest nierentowny, straty były rzędu kilkudziesięciu tysięcy w skali miesiąca, zaleciła organowi założycielskiemu likwidację autoserwisu. W trakcie rekomendacji, którą złożyła najprawdopodobniej we wrześniu 2014 roku zapadła decyzja, że autoserwis zostanie wynajęty. Przyczyną wygaszania działalności autoserwisu była nierentowność - rocznie minus 600.000 zł na pracownikach plus utrzymanie infrastruktury, łącznie minus milion rocznie. Pozwany nie wiedział czy jakaś firma w drodze przetargu wynajmie ten budynek. Gdyby nie doszło do wyłonienia najemcy w drodze przetargu to decyzja o wygaszeniu autoserwisu zostałaby i tak podjęta, gdyż Skarb Państwa musi działać rentownie. Wynikało to ze strategii firmy, którą A. T. (1) uzgodniła z organem założycielskim i z raportu Najwyższej Izby Kontroli, która nie podjęła wcześniej działań ograniczania straty finansowej. 2014 rok (...) zakończył na minusie 20 milionów złotych. Działanie zarządu polegało na ograniczaniu strat finansowych. Firma musiała utrzymać płynność finansową (zeznania świadka A. T. (2)-k. 280-283, zeznania świadka E. Ł. (1) k. 283-285, zeznania M. S. (2) k. 286-288, zeznania świadka T. M. k. 288-290).

W dniu 9 grudnia 2014 roku Centrum Usług (...) ogłosiło przetarg pisemny nieograniczony na wynajem nieruchomości w W. przy ul. (...) oraz przy ul. (...) – działki ewidencyjne nr (...) z obrębu 1-05-09, księga wieczysta KW nr (...). W instrukcji negocjacyjnej stanowiącej załącznik nr 6 do ogłoszenia strony ustaliły warunki, jakie miały być przedmiotem negocjacji z nowym najemcą. Jednym z nich w pkt 10.3.8 było podjęcie negocjacji z nowym najemcą w zakresie przejęcia części pracowników autoserwisu przez nowego najemcę zgodnie z zasadami art. 23¹ kp (załącznik nr 6 k. 41).

Szacowane przez pracodawcę oszczędności wynikające z likwidacji etatów w autoserwisie wynosiły 44.400 zł (analiza działalności autoserwisu – k. 233-239).

Kiedy w drugim przetargu okazało się kto wygra (...) podjęło rozmowy z przyszłym najemcą panem C. jakie są możliwości przejęcia przez niego pracowników autoserwisu. Pan C. obserwując pracę pracowników (...)u nie chciał ich zatrudnić w swoim przedsiębiorstwie (zeznania świadka A. T. (1) k. 281).

W wyniku pozytywnego rozstrzygnięcia przetargu i wynajmu powyżej nieruchomości pozwane Centrum rozpoczęło zwolnienia pracowników. Zwolnieniami nie zostały objęte osoby szczególnie chronione w myśl przepisów prawa pracy, łącznie były to dwie osoby wykonujące prace fizyczne (mechanik oraz pracownik magazynu). Centrum Usług (...) powierzyło tym osobą na podstawie porozumienia wykonywanie prac fizycznych o charakterze pomocniczym. Nowy podmiot rozpoczął działalność. Zakres działalności tego podmiotu obejmował zarówno świadczenie usług na rzecz Centrum Usług (...), jak i zewnętrznych klientów (zeznania świadka J. G. – k. 207-209, M. S. (2) karta newszyta, bez

numeracji, zeznania świadka T. M. – karta newszyta, bez numeracji). Nowy podmiot przejął warsztaty, biura wraz z całym zapleczem technicznym (zeznania świadka T. P. – k. 209-212, A. T. (2) k. 280-283, zeznania świadka T. M. k. 288-290).

Nikt z ówczesnych pracowników nie został przejęty w trybie art. 23¹ kp przez podmiot wygrywający przetarg (zeznania świadka T. P. – k. 209-212).

W dniu 19 lutego 2015 r. pracodawca zwrócił się do trzech organizacji związkowych działających na terenie Centrum Usług (...) z zapytaniem o reprezentowanie powoda B. K. (pisma – k. (...) akt osobowych powoda).

W piśmie z dnia 23 lutego 2015 roku Związek Zawodowy (...) wypowiedział się w sposób negatywny na temat zamiaru pracodawcy w zakresie wypowiedzenia umowy o pracę wskazując, iż powód dał się poznać jako osoba kompetentna odpowiedzialna skrupulatna oraz staranna dobrze odnajdująca się w pracy w zespole, a także posiadająca wysokie kompetencje komunikacyjne (pismo – k. 112 cz. B a/o).

E-mailem z dnia 24 lutego 2015 roku E. Ł. (1) zwróciła się do A. T. (1), M. S. (3) i M. Z. z zapytaniem, czy w związku z planowaną likwidacją stanowisk spowodowaną wygaszeniem działalności autoserwisu istnieje możliwość zatrudniania w zarządzanych przez te osoby obszarach mechanika samochodowego z wykształceniem średnim, starszego samodzielnego referenta –narzędziowca z wykształceniem średnim i głównego specjalisty z wykształceniem wyższym. M. S. (3) tego samego dnia odpowiedział, że po analizie potrzeb i zadań w Pionie (...) i Teletechniki nie widzi możliwości zatrudnienia osób w ramach IT (k. 113 cz. B a/o), także M. Z. – zastępstwa dyrektora ds. współpracy strategicznej nie widziała takiej możliwości, w dniu 25 lutego 2015 roku A. T. (1) odpisała, że nie przewiduje zatrudnienia osób o poniższych kompetencjach (k. 115 cz. B a/o, zeznania świadka A. T. (1) k. 282).

Dyrektor A. T. rozpoczęła indywidualne rozmowy z pracownikami, w tym z powodem, przedstawiając przyczyny wygaszania autoserwisu przekazując propozycję porozumienia stron, której powód nie przyjął oraz wypowiedzenie. Wszyscy pracownicy poza powodem wybrali rozwiązanie umowy w trybie porozumienia stron (zeznania świadka A. T. (1) k. 281).

W dniu 25 lutego 2015 r. strona pozwana Centrum Usług (...) złożyło powodowi oświadczenie woli o rozwiązaniu umowy o pracę z zachowaniem 3 miesięcznego okresu wypowiedzenia, który upłynąć miał w dniu 31 maja 2015 r. Przyczyną wypowiedzenia umowy o pracę wskazaną w oświadczeniu pracodawcy była likwidacja stanowiska pracy wynikająca z reorganizacji pracodawcy polegającej na wygaszeniu prowadzenia działalności Autoserwisu – D. (...) Wydział (...) Transportowej w związku z przekazaniem działalności do firmy zewnętrznej. W dalszej kolejności wskazując, iż analiza stanu zatrudnienia w Centrum Usług (...) wykazuje brak możliwości zatrudnienia powoda na innym stanowisku (oświadczenie – k. 19 i k. 116 cz. B a/o).

Od kwietnia 2015 roku kiedy to nowy podmiot przejął autoserwis, Centrum Usług (...) nie prowadzili autoserwisu, warsztat samochodowy przestał istnieć (zeznania świadka E. Ł. (1) k. 283-286).

W momencie rozwiązania umowy o pracę z powodem nie istniało w strukturach pozwanego stanowisko analogiczne ze stanowiskiem zajmowanym przez powoda. Zadań powoda nikt nie przejął, jego stanowisku pracy przestało istnieć (zeznania świadka A. T. (2)- k. 280-283, zeznania świadka M. S. (2) – k. 286-288, zeznania świadka E. Ł. (2) k. 284-285, zeznania świadka T. M. k. 288-290, zeznania powoda k. 290, zeznania świadka J. G. k. 207-209, zeznania świadka T. P. k. 209-212, zeznania świadka B. Z. (1) k.212-214).

Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto powoda, liczone jak ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy wynosiło 5.496 zł (zaświadczenie o wysokości miesięcznego wynagrodzenia k.184).

Sąd dokonał ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie w oparciu o przedstawioną przez strony dokumentację dotyczącą zatrudnienia powoda oraz dokumenty załączone do pism procesowych składanych przez strony w toku postępowania, w tym dokumentacji związanej z ogłoszeniem przetargu. Sąd dał wiarę przedstawionym

w sprawie dowodom z dokumentów, jako że żadna ze stron w toku postępowania nie podważyła ich autentyczności i wiarygodności.

Sąd oparł się także na zeznaniach świadków: J. G. (k. 207-209), T. P. (k. 209-212), B. Z. (2) (k. 212-214), A. T. (2) (k. 280-283), E. Ł. (1) (k. 283-286) M. S. (2) (k. 286-288), T. M. (k. 288-290) oraz powoda B. K. (k. 290-292). Oceny zeznań świadków oraz stron Sąd dokonał w kontekście całego zgromadzonego materiału dowodowego. W ocenie Sądu, zeznania świadków należało ocenić jako w pełni wiarygodne, albowiem były one konsekwentne i logiczne oraz wzajemnie się uzupełniały i korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym sprawy.

Sąd dał wiarę również powodowi, gdyż w istocie jego depozycje procesowe potwierdziły to, co zeznali świadkowie, iż stanowisko powoda w trakcie zatrudnienia w pozwanym Centrum miało charakter samodzielny i kierowniczy. Z relacji świadków, powoda oraz z analizy dokumentów wynika jednoznacznie, iż w związku z powierzeniem wykonywania działalności autoserwisu podmiotowi zewnętrznemu doszło do likwidacji stanowiska pracy powoda. Sąd nie podzielił poglądu prawnego powoda co do przejścia pracowników przez nowego najemcę w trybie art. 23(1) kp i idącą za tym rzekomą nieprawdziwością przyczyny wypowiedzenia mu umowy o pracę.

Na rozprawie w dniu 04 listopada 2015 roku Sąd poinformował strony o dyżurach mediatorów w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie, a także w dniu 4.11.15 roku oraz 22.02.16 roku nakłaniał strony do ugodowego zakończenia sporu – bezskutecznie (protokołu rozprawy k. 207, protokół rozprawy k. 280).

Sąd Rejonowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W okolicznościach niniejszej sprawy pozwany składając powodowi oświadczenie o wypowiedzeniu stosunku pracy wskazał na art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 13 marca 2003 roku o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników jako przyczynę powyższego pozwany oznaczył likwidację stanowiska pracy.

Na wstępie rozważań podkreślić należy, iż wymogi, jakie obowiązują w zakresie wypowiedzania przez pracodawcę umów o pracę zawartych na czas nieokreślony, zostały szczegółowo wskazane w art. 30§4 kp i art. 45§1 kp. Pierwszy z przytoczonych przepisów wskazuje, iż pracodawca ma obowiązek podania przyczyn uzasadniających wypowiedzenie umowy o pracę, drugi natomiast ma charakter merytoryczny i dotyczy zasadności wypowiedzenia.

Przyczyna wypowiedzenia nie musi zatem charakteryzować się znaczną wagą, nadzwyczajną doniosłością, czy też powodować szkód po stronie pracodawcy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 sierpnia 2007 roku, sygn. akt I PK 79/07).

Ciężar dowodu w zakresie wykazania okoliczności wskazanych w oświadczeniu o wypowiedzeniu umowy o pracę spoczywa na pozwanym pracodawcy (art. 6 kc). Natomiast pracownika obciąża dowód istnienia okoliczności przytoczonych przez niego w celu wykazania, że wypowiedzenie umowy o pracę jest nieuzasadnione (wyrok Sądu Najwyższego z 08 września 1977 r., I PRN 17/77).

Odnosząc powyższe przepisy prawne do okoliczności niniejszej sprawy Sąd uznał, że wskazana przez pracodawcę przyczyna wypowiedzenia umowy o pracę w postaci likwidacji stanowiska pracy powoda jest prawdziwa, konkretna i uzasadniała rozwiązanie stosunku pracy z powodem za wypowiedzeniem.

Zmniejszenie stanu zatrudnienia stanowi uzasadnioną przyczynę wypowiedzenia, a organ rozpatrujący spory ze stosunku pracy nie jest powołany do badania zasadności i celowości zmniejszenia stanu zatrudnienia. W wyroku z dnia 3 listopada 2010 roku o sygn. I PK 93/10, SN wskazał, że organ rozpatrujący spór może jedynie badać, czy zmiana w stanie zatrudnienia została faktycznie dokonana, a wyroku z dnia 5 maja 2009 roku o sygn. I PK 11/09 podkreślił, że sąd nie może oceniać, czy decyzje lub działania pracodawcy dotyczące zarządzania zakładem pracy są racjonalne i czy wynikają logicznie z innych zdarzeń. Pracodawca ma prawo dążyć do racjonalizacji zatrudnienia odpowiednio do swoich potrzeb. Jedną z metod jest zmiana struktury organizacyjnej powodująca likwidację stanowiska pracy.

Stanowi to uzasadnioną przyczynę wypowiedzenia umowy o pracę w rozumieniu art. 45§1 kp i przyczynę nie dotyczącą pracownika, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy o zwolnieniach grupowych. Z uwagi na fakt, że przyczyna wypowiedzenia musi być prawdziwa i konkretna zmiany organizacyjne i związana z nimi likwidacja stanowiska pracy muszą być faktycznie przeprowadzone. W niniejszym stanie faktycznym wypowiedzenie powodowi umowy z powodu likwidacji stanowiska pracy było w pełni uzasadnione, gdyż w wyniku zmian organizacyjnych praca, którą dotychczas wykonywał, przestała być pracodawcy potrzebna. W orzecznictwie wskazuje się także, że likwidacja stanowiska pracy nie zostanie uznana za przyczynę pozorną wówczas, gdy czynności wykonywane przez pracownika na zlikwidowanym stanowisku zostaną powierzone pracownikom zatrudnionym na innych stanowiskach, ani wówczas, gdy zostaną one powierzone osobom (lub innym podmiotom) nie pozostającym z pracodawcą w stosunku pracy (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2001 r., I PKN 541/00 oraz z dnia 12 grudnia 2001 r., I PKN 733/00). W niniejszym stanie faktycznym powierzenie zadania prowadzenia autoserwisu podmiotowi zewnętrznemu uzasadniało wypowiedzenie umowy o pracę B. K., który dotychczas wykonywał zadania administracyjno-biurowe o charakterze kierowniczym nad pracownikami autoserwisu. Działalność pozwanego (...) w zakresie prowadzenia autoserwisu, w którym obowiązki pracownicze wykonywał powód została powierzona podmiotowi zewnętrznemu w związku z nierentownością autoserwisu, który generował duże straty finansowe, działania pozwanego Centrum zmierzały do poprawy kondycji finansowej instytucji. Jak bowiem wynika z analizy wniosku o udzielenie zgody na zorganizowanie przetargu nieruchomości przy ul. (...), przy której mieści się autoserwis, celem takiego postępowania pracodawcy było zredukowanie ponoszenia dużych nakładów finansowych na tę część działalności, na które składały się m.in. koszty związane z utrzymaniem infrastruktury i uposażeniem pracowników. Zakład ten w latach 2013 i 2014 przynosił ciągle straty, a wynajem nieruchomości okazał się w konsekwencji bardziej opłacalny finansowo dla pozwanego, gdyż obejmował również świadczenie usług na rzecz klientów zewnętrznych.

Wbrew twierdzeniom powoda w niniejszej sprawie warunkiem przetargu nie było przejęcie pracowników w trybie art. 23¹ kp. W instrukcji negocjacyjnej wskazano, iż przejęcie pracowników będzie przedmiotem rozmów negocjacyjnych z najemcą, jednakże do żadnych ustaleń w tym zakresie nie doszło i żaden z pracowników nie zmienił pracodawcy w związku z najmem nieruchomości obejmującej autoserwis. Wszyscy jego pracownicy, za wyjątkiem osób objętych szczególną ochroną w związku z osiągnięciem wieku przedemerytalnego, zakończyli współpracę z pozwanym. W ocenie Sądu, strona pozwana, na której ciążył obowiązek wykazania prawdziwości wskazanej w wypowiedzeniu przyczyny udowodniła, iż likwidacja stanowiska zajmowanego przez powoda rzeczywiście nastąpiła. W toku postępowania wykazana została również okoliczność, iż ze względu na charakter stanowiska powoda nie mogła mu być zaproponowana praca na analogicznym stanowisku. Powód w związku z zajmowaniem kierowniczego stanowiska w autoserwisie zajmował się pracą umysłową (pełnił funkcję administracyjno-obługową) i takiego stanowiska w strukturach pozwanego Centrum na dzień wypowiedzenia powodowi umowy o pracę nie było. Natomiast osoby w wieku przedemerytalnym ze względu na ustawową ochronę przed zwolnieniem zostały zatrudnione jako pracownicy fizyczni, co pokrywało się z ich wcześniejszymi obowiązkami. W tych okolicznościach wypowiedzenie powodowi umowy o pracę uznać należy za uzasadnione.

Wskazać należy także, iż oświadczenie z dnia 24 lutego 2015 roku było prawidłowe pod względem formalnym. Pracodawca zasięgnął opinii związku zawodowego, do czego zobowiązywał go art. 38 kp, a zatem nie naruszył przepisów dotyczących ochrony pracownika przed wypowiedzeniem.

W ocenie Sądu wskazana przez pracodawcę przyczyna rozwiązania z powodem stosunku pracy była konkretna, rzeczywista i uzasadniała rozwiązanie stosunku pracy w tym trybie, o czym orzeczono w pkt 1) wyroku.

Orzeczenie w przedmiocie kosztów procesu oparte zostało na podstawie przepisów art. 98§1 i 3 kpc, zgodnie z którymi i wyrażoną w nich zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). O wysokości tychże kosztów orzeczono na mocy §12 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz adwokackie oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.